

Moel Arthur – Cilcain

Contrasting views, ancient history and rolling hills

Distance: 9.6 km / 6 miles

Time: Allow 4 – 5 hrs

Parking: Small car park at Moel Arthur (SJ147657) or Cilcain (SJ171652)

Grade: Strenuous including a very steep ascent and descent, several stiles

Facilities: Pub and shop in Cilcain

Livestock: Sheep on open moorland

Golygfeydd amrywiol, hen hanes a bryniau

Pellter: 9.6 km / 6 milltir

Amser: Tua 4 – 5 awr

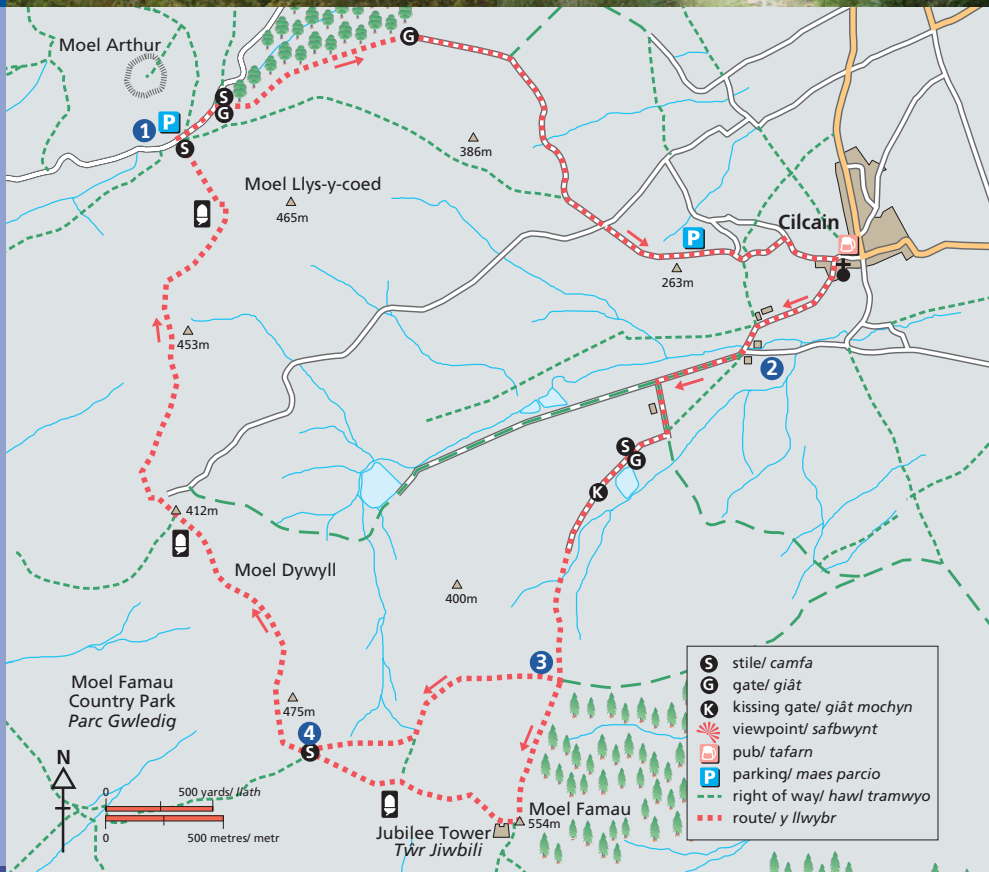
Parcio: Meysydd parcio bach ym Moel Arthur (SJ147657) a Cilcain (SJ171652)

Graddfa: Egniol gyda llethrau serth i fyny ac i lawr, nifer o gamfeydd

Cyfleusterau: Tafarn a siop yng Nghilcain

Da byw: Defaid ar y rhostir

Waymarking / Arwyddion: Part / Mewn rhannau

The Walk

1. From car park (with Moel Arthur behind) turn L along road. After 250m take track on R, crossing stile by gate, with forest on L. Continue along this track, skirting base of hill and through another gate. Pass byway signed on L but continue ahead along track.

Continue as path becomes a metalled lane. At crossroads continue ahead along lane, gradually descending hill into village.

At T junction turn R opposite Hafod y Foel. Take first R before church and continue down lane to pumping station.

2. Turn R along bridleway (BW) by pumping station. After 325m turn L up another BW, passing Cae Newydd cottage on R. Turn R along another BW between fields. Through gate & stile, passing reservoir on L.

Continue ahead through kissing gate (KG), following natural path. Cross small stream and continue ahead uphill. Then follow steep zig-zagging path to path crossroads.

If you wish to visit Moel Famau summit, at path crossroads continue ahead with conifers on L.

At summit turn R along ODP for approx 1 km to meet main route where it joins ODP from R.

3. Turn R at crossroads along BW that skirts around summit. At path fork bear R and continue to stile.

4. Over stile and turn R joining Offa's Dyke Path (clearly waymarked with acorn symbol). Follow ODP along ridge for approx 3 km, continuing ahead where path to Llangynhafal and Cilcain crosses your route. When Moel Arthur is directly ahead, follow ODP down steep steps and cross stile onto road.

Y Daith Gerdded

1. O'r maes parcio (gyda Moel Arthur y tu ôl ichi) troi i'r Ch ac ar hyd y ffordd. Ar ôl 250m cymwrch y llwybr llydan sy ar y LIDd a chroesi'r gamfa wrth y giât, bydd y goedwig ar eich LlCh. Ymlaen ar hyd y ffordd hon, o gwmpas godre'r bryn a drwy giât arall. Anwybyddu'r arwydd 'Cilffordd' sydd ar y LlCh gan barhau ar hyd y llwybr llydan. Dal ymlaen wrth i'r ffordd droi'n ffordd fetal. Syth ymlaen ar y groesffordd ac ar hyd y lôn fach gan ddisgyn yn raddol i'r pentref.

Moel Arthur - Cilcain

Wrth y gyffordd T, troi i'r Dde gyferbyn â Hafod y Foel. Cymryd y drofa gyntaf ar y Dde cyn cyrraedd yr eglwys, cerdded ymlaen i lawr y ffordd i'r orsaf bwmpio.

2. Troi i'r Dde ar hyd y Llwybr Ceffylau (LLC) yn ymyl yr orsaf bwmpio. Ar ôl 325m, troi i'r Ch i fyny'r Llwybr Ceffylau arall, gan fynd heibio Cae Newydd sy ar eich LIDd. Troi i'r Dde ar hyd Llwybr Ceffylau arall sy rhwng y caeau. Drwy'r giât/camfa, gan fynd heibio'r gronfa ddw'r ar y LICH .

Ymlaen drwy'r giât fochyn (GM), gan ddilyn llwybr naturiol. Croesi nant fechan a dringo'r bryn sydd o'ch blaen. Dilyn llwybr sy'n igam-ogamu'n serth nes dod at groesffordd y llwybrau.

Os dymunwch fynd i gopa Moel Famau yna, wrth y groesffordd, ewch yn syth ymlaen gan gadw'r coed conifer ar eich LICH. Ar y copa, troi i'r Dde ar hyd Llwybr Clawdd Offa (LLCO) am tua 1 km er mwyn cyfarfod â'r brif daith gerdded lle mae'n cyfarfod â LLCO sy'n dod o'r ochr dde.

3. Troi i'r Dde ac ar hyd Llwybr Ceffylau sy'n amgylchu'r copa. Wrth y ffordd yn y llwybr, gwyrho i'r Dde ac ymlaen i'r gamfa.

4. Dros y gamfa a throi i'r Dde gan ymuno â LLCO (arwydd y fesen). Dilyn LLCO ar hyd y gefnfen am tua 3 km, dal syth ymlaen lle mae'r

llwybr rhwng Llangynhafal a Chilcain yn croesi'ch llwybr chi. Pan fydd Moel Arthur yn syth o'ch blaen, mynd i lawr grisiau serth ar lwybr Clawdd Offa a chroesi'r gamfa i'r ffordd.

Black grouse
Grugiar ddu

Moorland Wildlife

Heather and bilberry thrive on the poor upland soils.

Rabbits, mice and voles live in

the rough grass, providing food for birds of prey. Look for buzzards soaring high, smaller hovering kestrels and fast flying merlins. In summer there's a constant twitter of birdsong as small birds flit amongst the heather – mostly pipits and wheatears but occasional skylarks. Listen too for stonechats – a sound like two pebbles being tapped together. The nationally rare Black grouse breeds on the moorland. The heather is cut and burned to ensure there are young shoots for the grouse to feed and older woody heather for shelter.

Wheatear
Tinwen
y garn

Bywyd Gwyllt y Rhostir

Mae'r grug a'r llus yn ffynnu ar bridd gwael y mynydd. Mae'r cwingod, y llygod a'r llygod y dŵr sy'n byw yn y glaswellt garw, yn fwyd i'r adar ysglyfaethus. Edrychwch am y bwncathod yn hedfan yn uchel yn yr awyr, y cudyll coch llai yn hofran a'r cudyll bach cyflym. Yn yr haf clywir trydar yr adar wrth iddynt wibio ymysg y grug – corhedydd y waun a thinwen y garn ran fwyaf, ond yr ehedydd yntau weithiau. Gwrandewch am lais clegar y cerrig, sy'n swnio fel dwy garreg yn taro yn erbyn ei gilydd. Mae'r rugiar ddu, sy'n brin ym Mhrydain, yn magu ar y rhostiroedd hyn. Caiff y grug ei dorri a'i losgi er mwyn sicrhau fod yma egin ifanc yn fwyd iddi, a hen rug caled iddi lochesu ynddo.

Cilcain

This picturesque village once had 7 pubs, serving the drovers bringing their herds across the hills to English markets. The wide sunken lanes that criss-cross the surrounding hills may have been drovers' roads.

Moel Arthur is one of a string of Iron Age hillforts on the Clwydian Range.

The Offa's Dyke National Trail follows the crest of the Clwydian Range ridge on its route from Prestatyn to Chepstow (177 miles).

Cilcain

Ar un adeg roedd 7 o dafarndai yn y pentref tlws hwn yn gwasanaethu'r porthmyn oedd yn gyrru'u hanifeiliaid dros y moelydd i farchnadoedd Lloegr. Efallai mai ffyrdd porthmyn yw'r llwybrau llydan suddedig sy'n frith ar hyd y brynau.

Moel Arthur

Un o gadwyn o gaerau Oes yr Haearn ar Fryniau Clwyd.

Mae Llwybr Cenedlaethol Clawdd Offa yn dilyn crib y Moelydd ar ei ffordd o Brestatyn i Gas-gwent am 177 milltir.

Snowdonia skyline from the Clwydian Range
Eryri ar y gorwel o Fryniau Clwyd.

